

98
P. J. J.

TÄHKEKE

Nr.3 1998

Teadaanne
lumememmedele

Jänku tähtis
ülesanne

Salapärane
Rebulber

Kuidas väike
onu Raivo hea
ja paha poiss oli

Vägevate auhin-
dodega joonis-
tamisvõistlus

Loodusemees
Fred Jüssi
jutustab

ISSN 0134-2266

Kumb ja umb

MILVI PANGA

KUMB AED
ON UMBAED ?

KUMB ROHI
ON UMBROHI ?

KUMB SÖLM
ON UMBSÖLM ?

KUMB LUU
ON UMBLUU ?

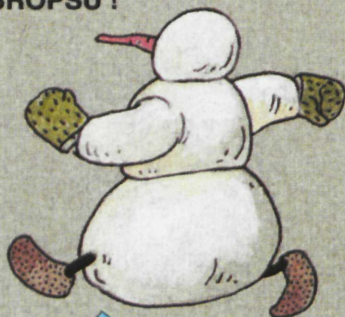
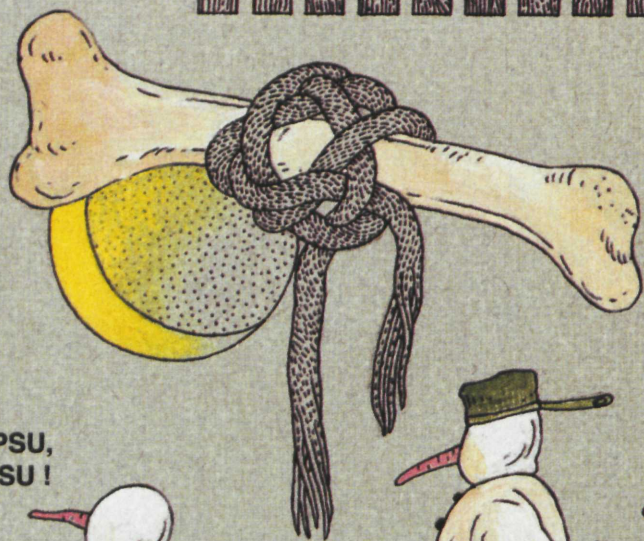
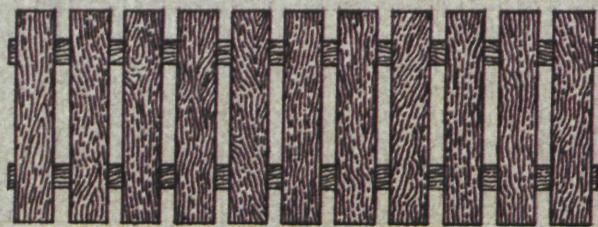
ÄRA AHMI ÖHKU KOPSU,
ÄRA VASTA UMBROPSU !

MILVI PANGA

Oad aias

ÄKKI SULLE MAITSEVAD
UBADETA ROAD,
SIIS EI, SIIS EI ÖITSEGI
SINU AIAS OAD.

SIIS EI SAAGI MESILASED
MAANDUDA SU UPPA
JA SU SÖBER, VAESEKE,
LÄ'EB SOOLAOA SAPPA.

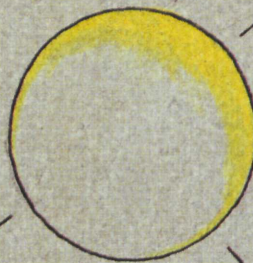

OTT ARDER Kevad teadaanne lumememmedele

KEVADKUUL TAAS TAEVALAEGA
PÄIKE SOOJE SUHTEID LOOB.
LUMEMEMMED, NÜÜD HEAD AEGA,
TALI TAGASI TEID TOOB !

KIIRUSTAGE LAPIMAALE
SÄÄL TEID JUBA OOTAB REES,
MILLEL PÖHJAPÖDRAD EES
NAERUSUINE JÕULUMEES !

AGA KES JÄÄB EESTIMAALE,
SEE ON OMADEGA SEES,
ROHKEM SEES KUI LIHTSALT LUMES,
VÕIB VAID VULISEDA VEES !

MILVI PANGA

Pool

KUI OSTAD POOLKASUKA,
SIIS POOLE EEST PEAD TASUMA.

KUI ÖUNU ON VAID POOLTEIST,
SIIS AMPSU EI SAA POOLED MEIST.

KUI TAHAD NÄHA POOLKUUD,
SIIS OOTAMA PEAD POOL KUUD.

KUI POPIKS SAAMAS POOLSAAPAD
-PILLU ÄRA POOLED SAAPAD,
SEST KAS EI SAA ME KINGPOOL
JUST NÕNDA TOIME IGAL POOL.

EBE-RUUTA EELMÄE

Mehike

HEI! MINA OLEN SIIN!
TULIN TEIE TAHTSI
SÖÖMA TE PÕRANDALT PRAHTI.
TULIN PANEMA
PUNA TE PÕSILE,
ET TE, MU VANEMAD,
POLEKS NII TÕSISED!

EBE-RUUTA EELMÄE

Keeleke

SINUL ON KEELEKE,
MIS ÖNNEST VÄRISEB.
NII ÖRN ON SU ÖNN.
MIS SEE ON,
MA EI TEA PÄRISELT.
MA PÄRIN SULT.
SU SUU ON TÄIS LUSTI
JA AVALAT KAVALUST.
SINUL ON KEELEKE,
MIS ON NII PÜSTI.

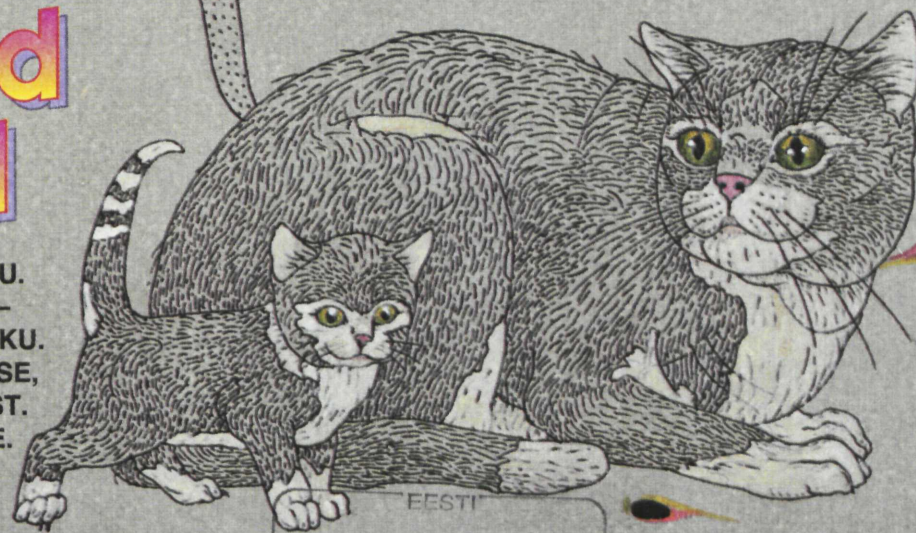

Illustreerinud TIINA REINSALU

EBE-RUUTA EELMÄE

Uneukud tulevad

POEVAD POJALE LIGISTIKKU.
POEG KISUB SILMILE TEKI-
MÄNGIB NENDEGA PIMESIKKU.
TIKUVAD UKULE SILMADESSE,
MÄNGIVAD TEMAGA PEITUST.
PEIDAVAD OMA ILMA SISSE.

HELJO MÄND

Klahvimaa

KLAVER, KLAVER, KLAHVIMAA
KUTSUB LAPSI AHVIMA:
KES TEEB JÄRGI LOOMI-LINDE,
SELLEL PÄEVALÖBU KINDEL,
AVAB TUPPA LOOMAAIA,
LOOMAAIA, LINNUAIA
KSSS-KSSS-KSSS,
ROOMAJATE USSIAIA
SSSSSSSSS,
USSIAIA, KASSIAIA
NIU-UUUUU,
MUSTA KASSI LASTEAIA
NÄU-UUUUU.
TOAS ON TUHATSADA
MÖIRET-HÄIRET, KRIISKEVADA,
MÄUD JA MIUD JA PLÄUD JA PLIUD,
MILJON-BILJON SÄÄSEVIUD
VIU-UUUUU!
OH SA DO-RE-MI-FA-SOL -
UKSEL ÄKITSILT KONTROLL!
NÕUAB NÄHA HÄÄLTELUBA.
POLE? HAKKAB TRAHVIMA.
VAIT ON LAPSED, VAIT ON TUBA,
VAIT ON KLAVER, KLAHVIMAA.
TSSSSSSSSS....

NURJATUD NUKUD

KIRJASÕBRAD

Ema vaatas ukse vahelt tuppa.

"Kellega sa seal riidled?"

"Nukkudega. Nad ei taha aru saada, et mul tuleb õppida ja et mul pole aega nendega mängida," torises Triin.

"Oh neid nurjatuid nukke küll!" muigas ema ja jättis tütre rahule.

Triin pööras pea mängunurgalt ja seadis end paremini kirjutuslaua taha istuma, kus teda ootas värviliste piltidega aabits. Ainult et aabit-sast luuletuse õppimine polnud Triinu arvates sugugi kerge. Nukud sahistasid endiselt, sundisid ennast vaatama ja nõudsid osa

tüdruku tegemistest. Triin pidi kümneid rahutuid pilke oma vanade sõprade poole saatma, enne kui ta otsustavalt tõusis, nukud sülle võttis ja need kirjutuslauale ritta sättis.

Oma imestuseks märkas nüüd Triin, et nukkude suud olid naerule veninud. Või oli see tüdruku rөөm, mis nende nägudelt vastu peegeldus?

"Ma oleksin seda kohe pidanud tegema," arvas Triin valjusti.

"Kellega sa seal räägid?" oli ema jälle uksele.

"Nukkudega. Nad tahavad ka õppida."

Ema muigas ja sulges vaikselt ukse. Triin aga mõistis, et õppida on üsna mõnus, kui su kõrval on sõbrad.

REENA LOOTUS 9a

Huvid: ballett, kirjava-hetus, ristsõnad, udukad.

RIINE LOOTUS 9a

EE 3672 Jõõpre, Pärnu mk.

Huvid: aeroobika, kirjava-hetus, udukad, kleepsud.

KARMEN LEPPIK 9a

EE 3672 Jõõpre, Pärnu mk.

Huvid: aeroobika, kirjava-hetus, kleepsud, udukad.

LAURA SEEDRE 9a

EE 2400 Tartu Kesk-Kaare t. 7

Huvid: muusika kuulamine, loomapildid, lugemine, kleepsud.

KADRI LEISSON 12a

EE 2454 Rannu 9-12 Tartu mk.

Huvid: rahvatants, lugemine, ujumine.

BIRGIT PURRES 12a

EE 0013 Kiisa 9-35 Tallinn

Huvid: aeroobika, ujumine, uisutamine, kleepsud, postkaardid.

KATRIN LELLEP 11a

EE 3622 Eha t. 18 Kilingi-Nõmme

Huvid: ujumine, joonistamine, muusika, udukad.

KÄTLIN HIIR 12a

EE 2454 Rannu 9-21 Tartu mk.

Huvid: sport, muusika, rahvatants.

H. RAUDSEPP 13a

EE 2300 Toome Tamsalu, L-Virumaa

Huvid: võimlemine, lugemine, ujumine, rattaga sõitmine.

REBULBER

Hunt elab metsas. Vanasti öeldi, et kes hunti kardab, ärgu metsa mingu. Küllap öeldakse praegugi. Aga jutt ei tule hundist. Jutt tuleb hoopis Rebulbrist. Rebulber elab taskus. Ta elab seal juba ammu. Ta on seal alati elanud, aga keegi ei ütle, et kes kardab rebulbrit, ärgu kätt tasku pistku. Nii ei öelda sellepärast, et Rebulbrit pole mõtet karta. Rebulber ei ole ju ometi mingi revolver. Rebulber ei ole revolvri sugulanegi, isegi kaugelt sugulane mitte. Rebulber on lihtsalt Rebulber ja elab taskus, nagu keegi Karlsson elab katusel. Kuskil peab ju ometi elama, kui sa kord juba olemas oled. Ja ons keegi taskus elamise ära keelanud või?

Elu taskus pole sugugi kehvem kui kusagil mujal. Igav seal juba ei hakka. Ja kui hakkabki, võib ju taskulambi valgel lugeda taskuraamatut või kuulata taskuraadiot. Taskukella tiksumine teeb olemise kuidagi hubaseks. Taskukalendrist

Illustreerinud HENNO KÄO

võib iga kell vaadata, mis päev parajasti on. Ei tohi ju ometi mardipäeva maha magada. Või kadripäeva. Või jõulusid. Jaanipäevast rääkimata. Vahel on kasulik heita pilk taskupeeglisse, sest isegi taskus elades ei tohiks oma väljanägemist ju lausa hooletusse jätta. Eriti heaks abiliseks on aga taskuarvuti. Rebulbril on ju kehv pea, ta kipub kõike unustama. Aga taskuarvutil on mälu. Taskuarvuti peab täpselt meeles, kui palju on parajasti taskuraha. Seda ei ole küll kunagi palju, pigem ikka vähe. Aga asi seegi. Kui juhtub olema niru päev ja kõik kisub viltu, vajutab Rebulber taskuarvuti nupule ja saab väikestestki numbritest lohutust. On ju taskuid, kus pole sentigi taskuraha. Kuidas küll seal toime tullakse, seda ei oska Rebulber ette kujutadaagi.

Mis sa arvad, missugune võiks olla REBULBER, kes elab taskus? Paber ette ja pliats kätte! Või pintsliid ja värvid! Saada oma pilt REBULBRIST toimetusse, taskusse pole seda ju mõtet panna. Põnevamad pildid avaldame, autoreid ootab üllatus. Siis näete ka, millisena kunstnik-kirjanik Henno Käo REBULBRIT kujutab.

HELEN TIITMA 9a
Tagavere Liikuv Side - 3
EE3300 Saaremaa
Huvid: lugemine, ujumine, kleepekate kogumine.

MAARJA NÄKK 10a
EE 2024 Aardla 136-33
Tartu Huvid: muusika, kleepsud, udukad.

KRISTI TAHVANEN
10a EE 3016 Kolga 66-13
Harju mk.
Huvid: joonistamine, ujumine, kleepsud

ATSE ROSENBERG
EE 2832 Jäneda, Järva mk.
Huvid: ratsutamine, hobuste pildid.

KRISTINA ORLOVA
10a EE 3500 pk. 86
Rapla, Mahlamäe 9-35
Huvid: tants, laul, plokkflööt, lugemine, kirjutamine.

KÄTLIN PANI 9a
EE 2944 Pargi 18-3
Karksi, Viljandi mk.
Huvid: ujumine, laulmine, joonistamine.

ANNELIISE UIBO
EE 2463 Laeva 2-17
Tartu mk.

KADI KAUNA 10a
Huvid: kleepekad, salvrätikud, kargejõustik.

KADRE KAUNA 9a
EE 0035 Mardipere 8
Tallinn
Huvid: salvrätikud, teokarbid, joonistamine, kleepsud, udukad.

JÄNKU TÄHTIS ÜLESANNE

Igal hommikul oli Päevi esmane käik kuuri juurde, kus ta valge jänku teda pikisilmi juba ootas. Ja sellal, kui jänku krõmpsutas Päevi toodud porgandit, silitas tüdruk jänese pehmeid kõrvu.

Ent siis tuli Vaikse nädala esimesel päeval suur mure Päevi südamesse. Kuuriuks oli paakil ja tema jänkut ei olnud enam seal. Tüdruk otsis terve aia läbi. Hüüdis ja kutsus, aga jänese ei tulnud. Päevi hõigete peale kogunesid hoopis naabrilapsed tüdruku ümber. Igaühel oli oma oletus jänese saladusliku kadumise kohta.

"Ehk jänese tahtis veidi tänaval jalutada?"

Päevi lidus tänavale. Kuskilt ei paistnud armast loomakest.

"Võib-olla jäi auto alla?"

"Ei!" karjatas Päevi. Sellist hirmsat õnnetust ei võinud ometi tema jänkuga juhtuda.

"Ta võis auto eest metsa joosta," lohutask keegi teine.

Päevi suunurgad venisid allapoole ja ta nuuksatas: "Metsast ei oska ta küll enam kodu üles leida."

"Sest pole hullu midagi," leidus uus lohutaja. "Jäneste õige kodu ongi metsas."

"Mitte minu jänkul! Tema kodu on siin!" hüüdis Päevi.

"Mina arvan, et keegi viis su jänese meelega ära, sest..." rääkis üks naabripoistest saladuslikult.

"Tahtis teha pühadepraeks," torgati lastesummast vahele.

"Ei!" karjatas Päevi. "Ei, ei, ei! Nii halba inimest pole olemaski!"

Päevi nutt oli ulatunud vanaema kõrvu. Too ruttas vaatama, mis lapselapsel viga.

"Mul ei olegi enam jänkut! Ja ta oli alles pooleaastane." Päevile meenus, kuidas ema oli kinnitanud, et jänese elavad seitsmeks. Ja kuidas tema oli siis selle üle rõõmustanud, sest seitse aastat on määratult pikk aeg, rohkem veel kui ta ise oli elanud.

See meenutus otsekui kõrvetas hinge. Pisarad hakkasid uuesti voolama. Läbi nutu rääkis laps vanaemale ka teiste laste koledaid oletusi, et jänku võis auto alla jääda, metsa joosta või olla meelega ära viidud.

"Ära nii küll mõtle ega muretse, sinu jänkuga on kindlasti kõik korras." Vanaema võttis Päevi ümbert kinni ja ütles saladusliku häälega: "Mina hoopis arvan, et sinu jänkul tuli üks tähtis ülesanne täita."

"Mis ülesanne?"

"Lihavõtted lähedal, ta võis lihavõttejäneseks minna."

"Ei usu," raputas Päevi pead, aga ta silmis peegeldus juba tilluke loo-

tusesäde. "Minu jänku pole ju õppinud lihavõtte asju ajama."

"Asi see tal ära õppida, eriti veel kui mõni kogenum lihavõttejänese appi hakkas. Pühi nüüd silmad kuivaks. Ja ootame rahulikult. Küll sa näed, kui pühad on möödas tuleb su jänku koju tagasi."

Vaid selle lootusega suutiski Päevi pika Vaikse nädala lõppu oodata. Igal hommikul käis ta jänese kuuri juures ja kontrollis, kas uks ikka veel paakil on, et jänku saaks oma pessa tagasi tulla.

Lihavõtte esimesel pühapäeval oli aga kuuriuks taas kinni. Kui Päevi ukse avas, nägi ta nurgas midagi valget.

"Jänku!" karjatas Päevi ja tormas oma sõbra tervitama.

"Näe, tuligi tagasi!" rõõmustas ka vanaema. "Ja juba esimesel pühapäeval."

"Ta vist jõudis kõik pühadepühad juba kätte toimetada," arvas Päevi. Kadunud sõbra silitades leidis ta: "Jänku on veidi teistsuguse näoga. Silmad on suuremad ja justkui punasemad."

"Ju see muutus tuleb tema tähtsast missioonist," oletas vanaema.

"Mis asi see missioon on?"

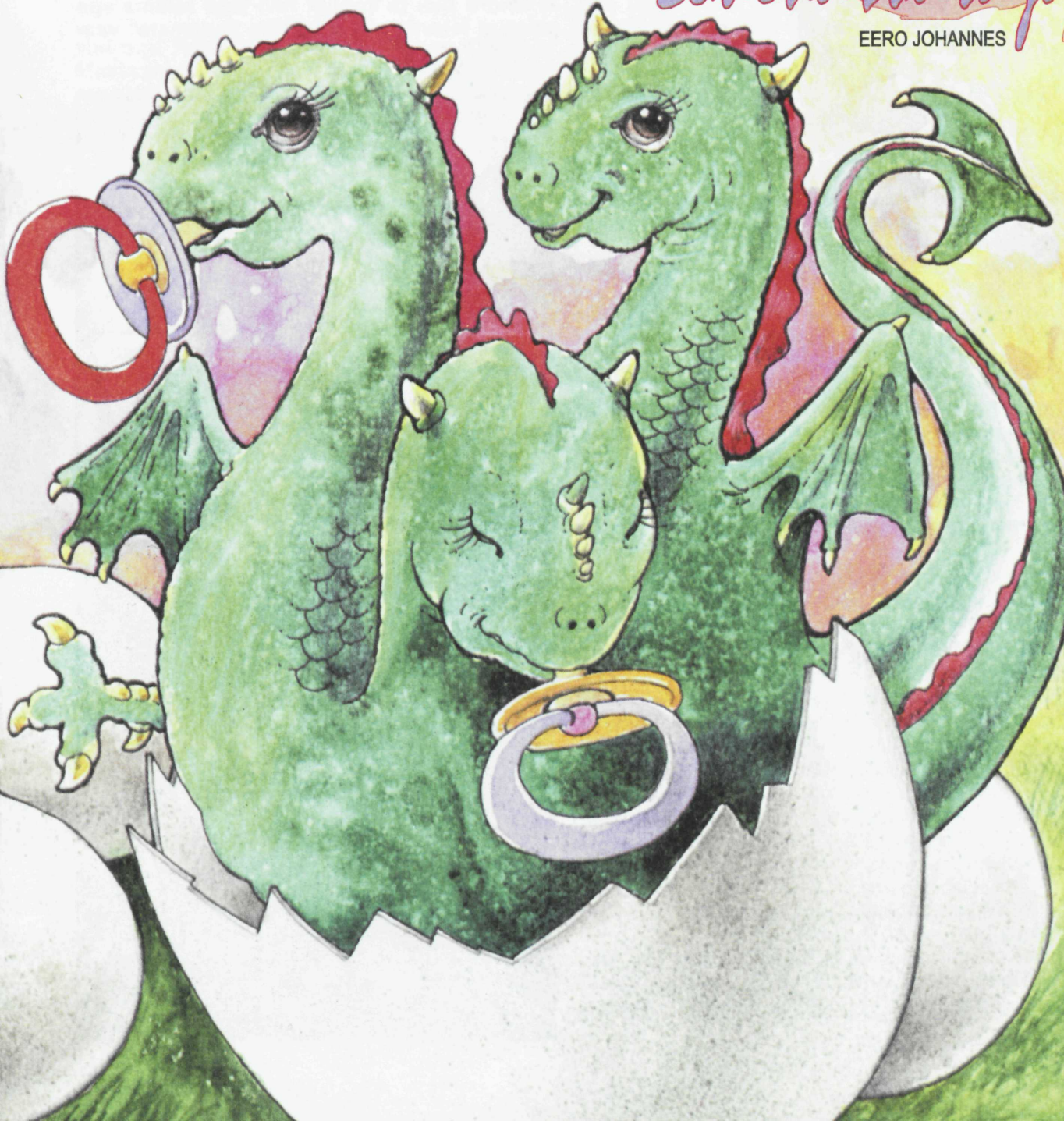
"Eriiline ja vastutav ülesanne, mis tal lihavõttejänese täita tuli," teadis vanaema sedagi.

Lohekasvataja

EERO JOHANNES

RÜÜTEL

Suurem osa lohedest on väga ettevaatlikud. Sellepärast leitaksegi lohepesi väga harva. Kui üks noor rüütel ühel kenal kevadpäeval metsa jalutama läks, oli ta väga üllatunud, kui ta puujuurikate vahelt kaeblikku piiksumist kuulis. Ettevaatlikult hiilis rüütel lähemale ja avastas varjatud lohus seitse pisikest lohepoega. Lohepojad olid äsja munast koorunud, nad olid ilusat tumerohelist värvi, tumepruunide ja mustade täppidega. Lohepoegade harjad, mis ulatusid silmade vahelt sabaotsani, olid tumepunased

Lohepojad olid kõhnad ja kiunusid näljaselt, seepärast andis rüütel neile poole oma vorstivõileivast ja hiilis siis ettevaatlikult minema, sest ta ei oleks kuidagi tahtnud pesale naasva loheemaga silmitsi sattuda.

Möte lohepoegadest ei andnud aga rüütlile asu. "Väga võimalik, et emalohe on õnnetul kombel otsa saanud," mõtles ta, "ja isalohe viibib parasjagu kusagil kaugel." Juba järgmisel päeval laenas ta õunakaupmehe käest suure korvi ja tõi lohepojad metsast välja. Sellest päevast alates asusid seitse lohepoega noore rüütli puukuuri elama.

Lohepojad söid ja kasvasid jõudsalt. Nad söid koormate viisi praemune ja jõid ämbrite kaupa piima. Juulikuus tikkusid lohepojad tiiki ujuma, augustis ukerdasid aiapostide otsas ja proovisid tiibu, septembris tiirutasid ümber viljapuude ja aitasid õunakaupmehel õunu alla raputada. Oktoobri esimestel päevadel kogunesid seitse lohepoega kokku ja lendasid teadmata suunas minema.

Seitset lohet ei näinud noor rüütel enam kunagi (sest lohed on väga ettevaatlikud ka siis, kui nad on inimese juures üles kasvanud). Kõik muud asjatoimetused edenesid tal aga imehästi. Seepärast öeldaksegi: lohed toovad õnne.

Talve algul koos olnud Laste
Parlament nimetas
Raivo Järvi Laste
Lemmikuks 1997 aastal

KUI ONU RAIVO VÄIKE OLI

KUIDAS VÄIKE ONU RAIVO TEADMA HAKKAS, KELLEKS SAADA

Väiksele onu Raivole meeldis üle kõige joonistamine. Väike onu Raivo joonistas kõikjal ja kõikjale. Kodus joonistas väike onu Raivo paberile, papile ja mõnikord ka uksele ja seinale. Kui kekskasti mängijad õues olid kriidi laokile jätnud, joonistas väike onu Raivo kekskasti ruutudesse. Kui suvel mererannas oldi, joonistas onu Raivo pulgaga liivale. Kõige rohkem armastas väike onu Raivo loomi joonistada. Rebasele joonistas väike onu Raivo kavala näo, jänesele kapsapea kaenlasse, hundile suured hambad. Kolmeaastane väike onu Raivo juba teadis, et ükskord saab temast kunstnik. Kellekski teiseks ei tahtnud väike onu Raivo saada.

Pisikesed poisid mängisid õues sõda, jooksid ja luurasid ja tegid piuh! pauh! Väike onu Raivo mängis ka. Aga rohkem joonistas sõjapilte. Väikese onu Raivo sõjapiltidel olid jänesed head ja hundid pahad. Kõigil olid kiivrid peas ja rihmad vööl.

KUIDAS VÄIKE ONU RAIVO TANTSIMA OPPIS

Väike onu Raivo oli alles õige väike, kui ema hakkas teda tantsutundi kaasa võtma. Väikese onu Raivo ema tantsuring oli tegelikult lausa balletikool.

Selle tantsijad esinesid iseseisva kavaga koguni "Estonia" teatri laval.

Kui tantsijad tegid oma harjutusi, istus väike onu Raivo seina ääres pingil ja enamasti joonistas. Ema väikest onu Raivot tantsusamme tegema ei sundinud. Aga kui mõnes etenduses oli näiteks päkapikkudest puudus, pandi väiksele onu Raivole torumüts pähe ja punane kuub selga. Ja ennae! Väike onu Raivo mõistis teha vajalikke samme peaaegu ilma harjutamata. Tantsutundides pilte joonistades oli tantsuõiskus talle iseenesest külge hakanud.

KUIDAS VÄIKE ONU RAIVO PAHA POISS OLI

Kui onu Raivo väike oli, oli ta üldiselt hea poiss. Koolis olid väikse onu Raivo tunnistusel ainult viied. Mõnikord juhtus siiski, et ta rikkus kodust korda. Mõnikord läks väike onu Raivo magama, mänguasjad kõik pilla-palla põrandal laiali. Kui ema-isa teatrist või külaskäigult koju jõudsid, pidi unine väike onu Raivo voodist üles tõusma ja toa korda tegema. Siis see väiksele onu Raivole põrmugi ei meeldinud. Aga kui väiksest suureks saadakse, hakatakse asju teistmoodi nägema. Praegu nõuab onu Raivo oma väiksest pojalt Riiksult just niisamuti nagu tema isa temalt nõudis, et õhtul magama minnes mänguasjad oma kohale oleks pandud. Kui onu Raivo väike oli, oli ta mõnikord siiski ka paha poiss. Juhtus, et ta rääkis emale-isale

vastu, juhtus, et ta ei tulnud õigeks ajaks tuppa.

Kui nii oli, sai väike onu Raivo karistada. Ükskord pidi ta koguni riivi taga istuma ega saanud televiisorist filmi "Ilja Muromets" vaadata.

KARIN KLAMASE foto

KUIDAS VÄIKE ONU RAIVO SÖBRA LEIDIS

Kui onu Raivo väike oli, suvitas ta Krimmis Musta mere ääres. Ühel päeval kohtas ta suurt musta njuufaundlandi koera. See oli peremeheta koer, arvatavasti mõne suvitaja poolt maha jäetud. Väike onu Raivo oli väga endale koera igatsenud. Nüüd hakkas ta suure mustaga sõbrustama. Varsti käis njuufaundlane väikesel onu Raivol kõikjal kannul. Kui väike onu Raivo tuppa läks, istus koer trepi ees ja ootas. Kui väike onu Raivo suplema läks, ujus karvane sõber tema kõrval. Suvitusaja lõppedes oli väikesel onu Raivol väga kahju ära sõita. Järgmisel suvel ei jõudnud väike onu Raivo Krimmi minekut ära oodata. Kui tuttavasse asulasse jõuti, jooksis ta kohe oma sõbra otsima.

Suurt musta koera ei olnud aga k u s a g i l . Koerapüüdjad olid hulkuva njuufaundlase kinni võtnud ja ära viinud. Väike onu Raivo oli juba nii suur, et teada: mehed ei nuta. Ega ta valjusti ei nutnudki. Aga pisaraid ta ei s u u t n u d tagasi hoida.

KUIDAS VÄIKE ONU RAIVO LÄBI KLAASI JOOKSIS

Kui väike onu Raivo läbi klaasi jooksis, oli ta juba VII klassi poiss. Kui õpetajaid nägemas polnud, tegid poisid mõnikord kooli ruumides

võidujooksu. Seekord oli jooksupuukoha lõpus klaasidega uks. Väike onu Raivo tahtis jooksu võita ja tormas nagu jalad võtsid. Enne ust tuli pidurdada. Ja suur hoog peatada käsi vastu ust lüües. Paraku läksid väiksele onu Raivo kätel ukse puust äärtelt mööda. Klirinal purunenud klaas lõi ka onu Raivol käesooned katki. Vigastus oli nii tõsine, et arst pidi katkised kohad kinni õmblema.

MIKS VÄIKE ONU RAIVO ESIMESES PINGIS ISTUS

Väike onu Raivo oli suur jutupaunik. Talle meeldis rääkida, mida ta oli näinud, mida teinud, mida mõelnud. Et väikesele onu Raivo jutusuu kogu aeg käis, kutsuti teda juba lasteaias

tataveskiks.

Koolis oli väikesele onu Raivo suu samuti nobe liikuma. Ta tegi sellele, mis klassis juhtus, ikka omapoolseid kommentaare. Pinginaabriga lobisemisest rääkimata. Et õpetaja manitsev pilk ulatuks paremini rahutut väikestle onu Raivot talitsema, pandigi poisid ikka esimesse pinki istuma.

Kirja pannud Jaan Rannap

Kui onu Raivo väike oli, õnnitles ta oma ema sünnipäeva, õpetajate päeva, naistepäeva ja uue aasta puhul alati omaaegsasti kaardidega. Siin on mõned neist.

SUUR "TÄHEKESE" JONISTAMISVOISTLUS KODUTEEMAL

PILDID PILDID PILDID PILDID

AUHINNAD AS "PERONI" -lt 10 PARI-
MALE PILDIMEISTRILE

ERIAUHIND KLASSIKOLLEKTIIVILE!

PEAAUHINNAKS UHKE JOONISTUSVAHENDITE KOHVER

**VÖISTLUSE NAEL: VÄGEV ERI-
AUHIND HUVITAVAMA JOVI PLAS-
TILIINIGA TEHTUD PILDIST - 3
KILONE KARP JOVI PLASTILIINI-
GA (VIISTEIST VÄRVITOONI)**

lisaks rohkesti muid mõnusaid pilditegemise vahendeid
Võistlus lõpeb 15. aprillil.

Mis kõik seostub koduga! Sinu pere, su sõbrad, su kutsu
ja kiisu. Su mängud õues ja aias. Ja muidugi kodukorter
või kodumaja ise.

Käesolevat aastat nimetas Vabariigi President kodukau-
nistamise aastaks.

Et Sinu kodu kena oleks, sellele saad ka sina kaasa aida-
ta. Kas pole ka siin tore teema võistlusest osavõtuks?

KIRJASÕBRAD

MARGIT SOOBA 10a

Huvid: pildistamine,
muusika, udupildid, kom-
paberid, ratsutamine.

MARET SOOBA 12a

EE 3182 Putkaste küla
Martna v. Lääne mk.
Huvid: tantsimine, kirjava-
hetus, pildistamine.

JANE JAANI 13a

EE 3213 Sõpruse 26-13
Käina, Hiiumaa
Huvid: tantsimine, tennis,
klepsud, udukad.

MARIN VILLMÄE 11a

EE 3213 Sõpruse 24-13
Käina, Hiiumaa
Huvid: ratsutamine, kleep-
sud, udukad, postrid.

SIRLI SÜLD 12a

EE 3213 Sõpruse 24-7
Käina, Hiiumaa
Huvid: sport ja muusika
kuulamine.

ANNIKA KATTEL 9a

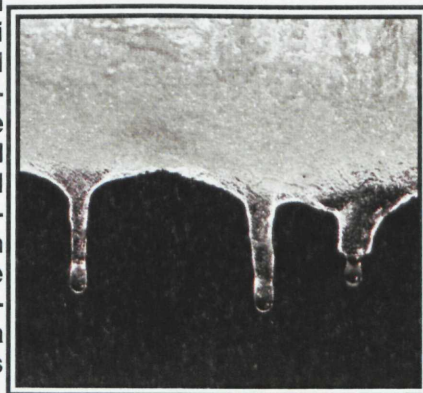
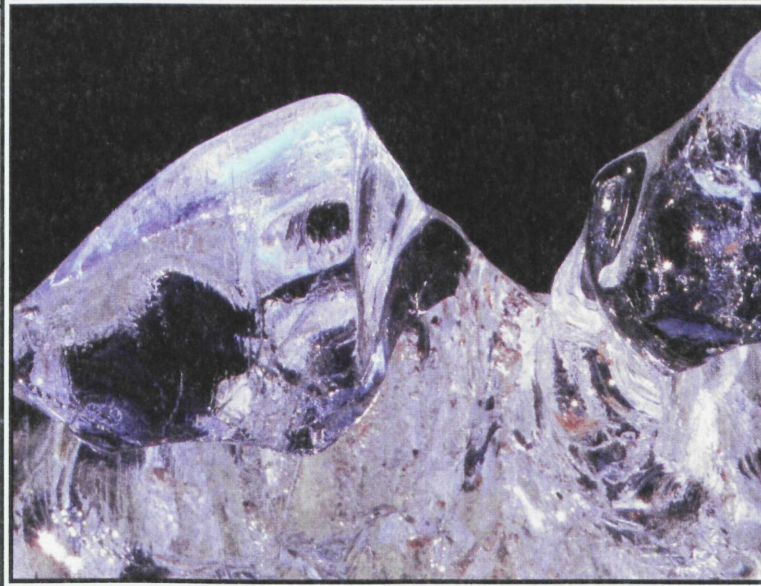
EE 2385 Saduküla
Jõgeva mk.
Huvid: joonistamine,
lugemine, asjade meister-
damine.

EPP MIRME 9a

EE 3603 Salu küla
Pärnu-Jaagupi, Pärnu mk.
Huvid: jalgrattaga sõit-
mine, ujumine, joonista-
mine.

PÄIKESE PÜÜNIS

Kunagi märtsis tuleb kindlasti päevi, mil võid istuda kopra poolt langetatud haavale, pöörata näo päikese poole ja kuulata ligineva kevade metsahääli. On männikäbisid lüdiva kirjurähni toksimine sepikojas ja tiivavurin iga kord, kui rahn uut käbi tooma läheb, seal on siisikeste hulgasalga kaeblikke kutseid; siis krääksatab korraks pasknäär ja kostab kauge ronga tornikella helinat meenutav hääli. On veel üks heli, üks väga vaikne, tiksumist meenutav heli ja see tuleb päikesest. Sügisel paisutasid koprad jõe üles, aga talvel, kui veepind langes, vajus alla ka jõeää. Jäid servad kaldapuude tüvede vahel ja nüüd kukuvad neilt jäaservadelt veepiisad. Purikatelt katuseräästas jookseb niisugustel päevadel vesi lausa sirinal, aga siin pole päikesesoojust ahnitsevat katust, on jää servad ja sestap üksnes tilgad. Vaikne tilksumine meelitab asja uurima. Päikese soojus paneb jää sulama, valgus aga särama. See pole tavaline helk. Ei, see helk koosneb nagu paljudest helkidest, see on pigem jää sisse suletud sädelus. Midagi niisugust on mulle meelde jäänud ammustest hommikutest, mil päikesekiired ulatusid puudutama meie suhkrukoosi köögilauale. Toos polnud kunagi ääreni suhkru täis, mõnikord polnud seal üldse suhkru sees ja kauris nõu seisis siis laual vist enam uhkuse pärast, lihtsalt selleks, et me vennaga võiksime imetleda päikesekiirte mängu imelise klaasi pinnal ja sees. Meil olid ka veiniklaasid, mis

vahel külaliste puhul lagedale toodi. Kord jõulude ajal – need olid esimesed jõulud mu mälestustes – valati klaasidesse punast veini. Siis istusin, nina üle lauaääre, ja vahtisin otsekui võlutult küünalde valguses sädelevaid pokaale. Ei ole enam meeles, mida räägiti suhkrukoosist, aga veiniklaasid pidid igatahes olema kristallist. Veel oli ema öökapiil ka üks kristallist puudrikoos ja seda uurisin vahel üksi kodus olles põhjalikult, umbes nõndasamuti kui nüüd neid jäaservasid jõe ääres.

Valgus on tõesti-tõesti salapärase. Ise nähtamatu, muudab ta nähtavaks kõik, mida puudutab, olgu see siis Kuu öötaevas, kristalli tahkuderägastik või imepeente pragude sigrimigri kevadises jääs. Valgust näed umbes nii, nagu kuuled tuult üksnes siis, kui ta leiab prao aknaruudus või kohtab oma teel mõnd takistust – telefonitraate, haavalehti, männikoore liblesid või pilliroogu. Mäletan kuuselatvu lodjapuu

marja küljes rippuvas veetilgas. Kuused olid seal, tõsi küll, tagurpidi, aga ometi olemas. Nüüd leian veevoolest siledaks poleeritud jääkonarast sinise taeva. Ei saagi aru, mismoodi sattus taevas vees oleva jäänuki sisse, aga seal ta on ja polegi tähtis, mispidi. Vana aja klaasimeistrid pidid küll kaua jääd uurima, enne kui leidsid salajased nipid, et kroonlühtrite ja vaaside kristalli varal valgust kinni püüda. Jää oli ju ammu enne seda, kui hakati klaasi valmistama!

FRED JÜSSI

Ükskord hakkasid Ravila Lasteaed-Algkooli IV klassi lapsed arutama, kuidas siis oleks, kui nad oleksid juba suured. Pärast kirjutasid nad oma mõtted ja plaanid üles. Siin on osa neist.

KUI MA OLEKSIN HAMBAARST

Kui ma oleksin hambaarst, siis tegeleksin ainult lastega ja püüaksin teha neile nii vähe valu kui võimalik. Tahaksin nendega hästi läbi saada. Loodan, et nad mind kartma ei hakka, kui nad mu kabinetti astuvad. Kui laps tuleb arsti juurde, ei peagi alati hambad valutama. Ka terveid hambaid tuleb kontrollida. Hambaarstil peab palju huumorimeelt olema, et naljatamisega hambavalu kaugele ajada.

Ranella Lannes

KUI MA OLEKSIN AEDNIK

Kui mul oleks oma, päris oma aed, oleks seal kõiksuguseid lilli. Ma kasvataksin orhideesid, gladioole ja roose. Seal oleks koerakuut ja aianurgas kahe jänese puur. Ning väike kuur, kus on lilleseemned. Suvel oleks mu aias lillemeri. Kevadel oleks pungade jõgi. Kui tuleb talv, kaevaksin mõned ilusad lilled üles ja kasvataksin toas. Kuivataksin seemneid kuuris. Kui kätte jõuab kevad, algab kõik otsast peale. Mõned räägivad, et aiatöö on jube igav, aga mõned ütlevad, et ilus aed nõuab kuldseid käsi.

Eleene Lopsik

TEEME LAHTI POSTIPAUNNA

Siim Laur Kolga 3kl.

Ükskord hakkasid Jõgevamaa Saare Põhikooli IV klassi lapsed proovima, kas saab kirjutada niisugust jutukest, kus kõik sõnad hakkaksid ühe ja sama tähega. Sai küll.

KOLM KIISUT

Kord kolm kiisukest kõndisid kaasikus. Kiisud krõbistasid kartulikrõpsusid. Kõik kolm kiirustasid koju. Kodus küpsetas kiisumemm kohupiimakooki. Kakao kannus kees kohinal.

Lillian Joost

Epp-Maria Undrits Kolga 1kl.

KUI MA OLEKSIN POLITSEINIK

Minu unistus on saada kellekski, kuid ma ei tea kelleks. Ma arvan, et tahan saada politseinikuks. See amet on väga raske. Kuid ma võin proovida seda. Iga päev on väga palju väljakutseid. Me kõik sõidame välja. Uhed pätid olid poes sees käinud ja kaupu ära viinud. Me otsime kohe poe läbi, äkki on mingi jälg maha jäänud. Kui ruttu ja osavalt tegutseda, saab pätid kätte. Politseinikud peavad veel kinni pidama neid autojuhte, kes kiiresti sõidavad ja on purjus, et nad ei teeks avariid ega ajaks alla inimesi. See on raske töö küll, aga hea on, kui saad kedagi aidata.

Sergei Solovjov

PESU PESEMINA

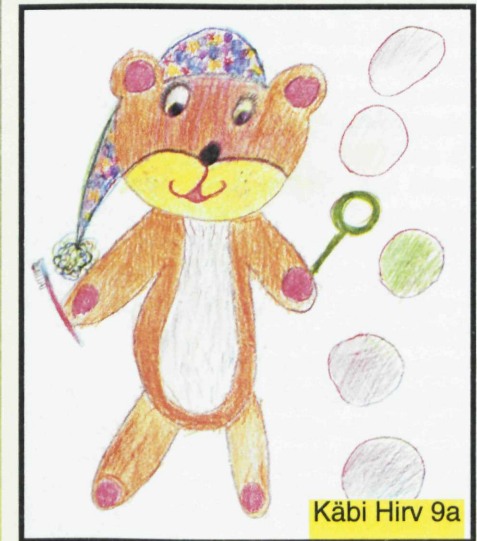
Pille pani pliitsi pinalisse. Piret palus Pillel pesu pesta. Pesti palju pluuse. Piret pani põlle pessu. Pluusid pandi pesunööriidele. Palju pesu pesti päevas.

Elina Mürsepp

KAMIN

Kaie kütab kamina kuumaks. Kas kõigi kodudes köeb kamin? Kamin kustub kohe. Kas kamin köeb? Kamin küdes, kuid kustub kohe. Küta kamin kohe kuumaks!

Katrina Kajaste

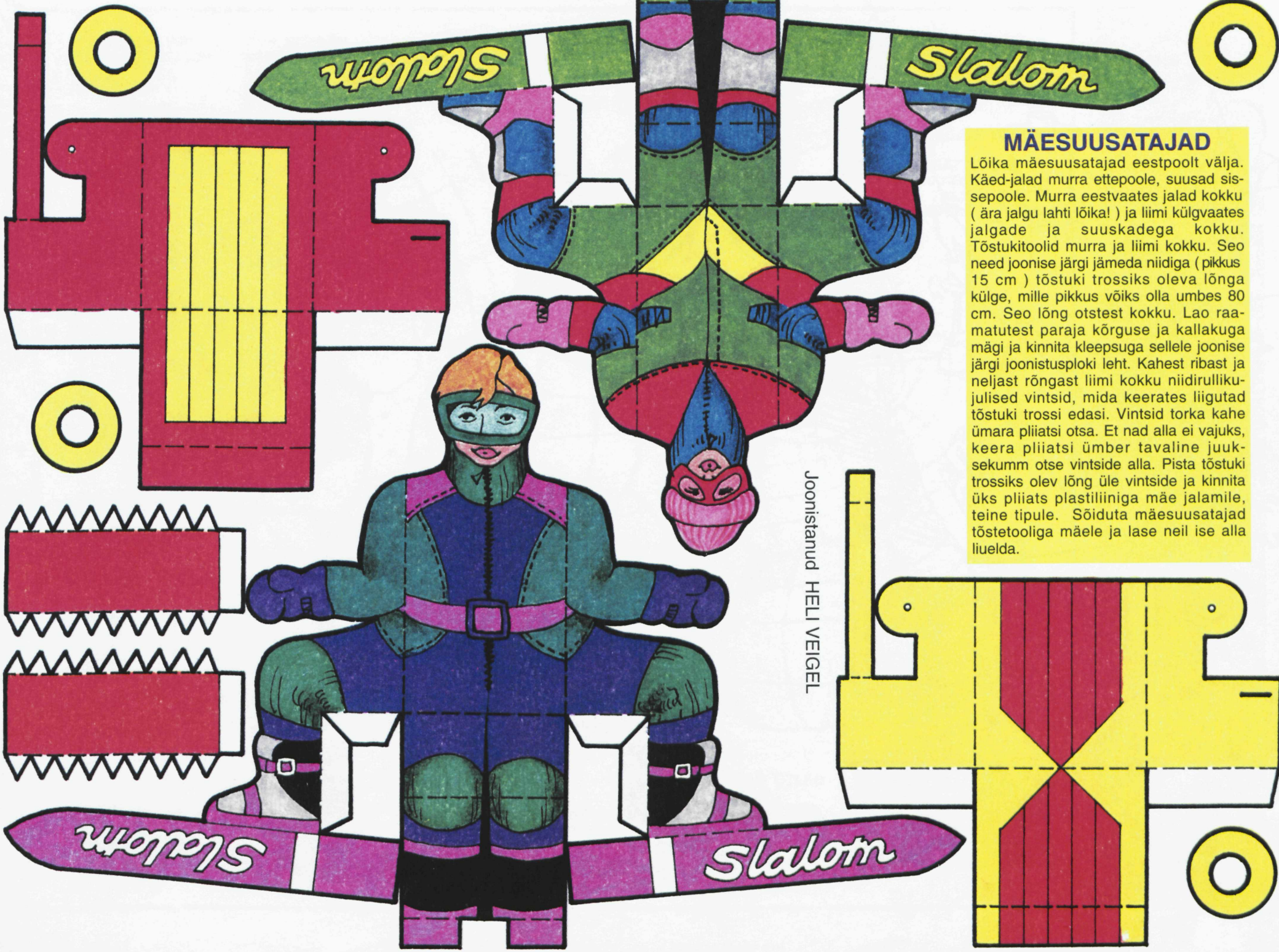

Käbi Hirv 9a

TORT

Täna tegi Teele torti. Tort tuli tõesti tore. "Teet, tule tupp!" Teet tõttas tupp. Teele tõstis tüki torti Teedule taldrikule. Teet teisegi tüki Teelelt tellis. Ta tänas tordi tegijat.

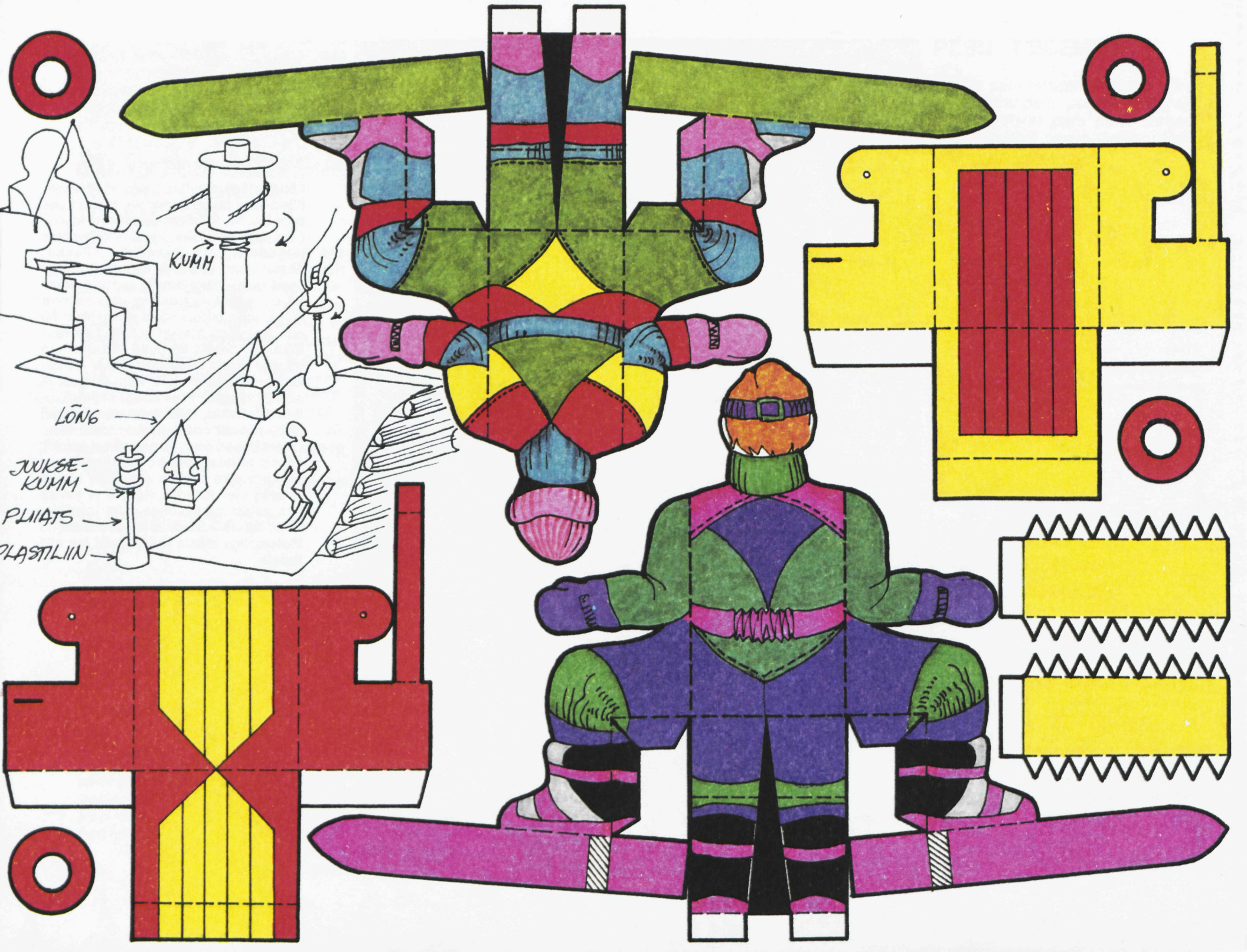
Elemi Joost

MÄESUUSATAJAD

Lõika mäesuusatajad eestpoolt välja. Käed-jalad murra ettepoole, suusad sissepoole. Murra eestvaates jalad kokku (ära jalgu lahti löika!) ja liimi külgvaates jalgade ja suuskadega kokku. Tõstukitoolid murra ja liimi kokku. Seo need joonise järgi jämeda niidiga (pikkus 15 cm) tõstuki trossiks oleva lõnga külge, mille pikkus võiks olla umbes 80 cm. Seo lõng otstest kokku. Lao raamatutest paraja kõrguse ja kallakuga mägi ja kinnita kleepsuga sellele joonise järgi joonistusploki leht. Kahest ribast ja neljast rõngast liimi kokku niidirulliku- julised vintsid, mida keerates liigutad tõstuki trossi edasi. Vintsid torka kahe ümara pliiatsi otsa. Et nad alla ei vajuks, keera pliiatsi ümber tavaline juuksekumm otse vintside alla. Pista tõstuki trossiks olev lõng üle vintside ja kinnita üks pliiats plastiliiniga mäe jalamile, teine tipule. Sõiduta mäesuusatajad tõstetooliga mäele ja lase neil ise alla liuelda.

Joonistanud HELI VEIGEL

KUMM

LÖNG

JUUKSE-KUMM

PIIATS

PLASTILIN

- 1** 1. MILLEGA PIPI
PANNKOOKE SÖÖB?
2. MAGUS OLEK
3. KALA KÄSI

- 2** 1. MÖTLEV
KEHAOSA
2. ALGAB SÜNNIGA,
LÕPEB SURMAGA
3. KES EI VALETA?

- 3** 1. PEAKEERAJA
2. KUHU KUKUD?
3. VÄGA RAHUTU JA
LIIKUV
4. KOHT ESINEJATELE

- 4** 1. KÕIGE KALLIM
NAINE
2. KOHT TAEVA ALL
3. ROHUMAA

- 5** 1. KÕIGE KALLIM
MEES
2. PAGARITOODE
3. VANKRI OSA, MIL-
LEL TALVEL ON
KULJUSED

LUMEMEMMEDE SALADUSED

- 6** 1. NOHU KODU
2. VÄGA KENA
3. KURBUSE MÄRG
VÄLJENDUS

- 7** 1. EIDE MEES
2. MATERJAL

- 3.** KÄSKIV
TÜDRUKUNIMI
4. OLEN TARK

- 8** 1. ON IGAL INIME-
SEL
2. BEEBI

- 3.** POISI NIMI
4. AINA

- 9** 1. SUGULANE
2. ÖÖNES ESE
4. TÄIESTI NOOR

- 10** 1. KUIDAS ÜTLED
ENDA KOHTA?
2. MITTE LÖBUS EGA
KURB
3. INIMESE
KESKPUNKT
4. LAI

**HELESINISTEST RUU-
TUDEST (1 ; 2 ; 3 ; 4 ; 5 ;
6 ; 10) SAAD TEADA,
MIDA LUMEMEMMED
KARDAVAD**

Toimetuse address:
Pärnu mnt. 67a
EE0001 Tallinn

Peatoimetaja
ELJU SILD
tel. 681 497

Vanemtoimetaja
JAAN RANNAP
tel. 681 495

Kunstiline toimetaja
PRIIT REA
tel. 681 495

HALLHÜLJES

HALLHÜLJES on mereloom. Eestis elab õieti kaht liiki hülgeid: suur hallhüljes, kes täiskasvanult võib kaaluda kuni kolmsada kilo ja enamgi ja poole väiksem viigerhüljes, keda kihnlased ka mustuks kutsuvad.

Hüljeste pojad sünnivad veebruarikuus merejääle, sest seal on vesi alati käepärast ja elu ohutum. Hülge lapsepõlv on põgus ja hülgepiim sellepärast väga rammus. Kahe nädalaga, mil hülgepoeg on ema hoole all, saab taksikoera suurusest vastsündinust hundikoera suurune loom. Kui ema ta siis maha jätab, peab noor hüljes iseseisvalt kalastamist õppima. Õpiaeg kestab poole suveni.

Neil talvedel, kui meres pole jääd, sünnivad hülgepojad kaugetel väikestel meresaartel. Hüljes on inimpeglilik loom ja sellepärast on teda rannas harva näha.

Umbes kolmandik Läänemere hüljestest elab Eesti vetes.

MART JÜSSI tekst ja fotod